

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/44/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617010101
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5617010101.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Vladimíra Kuráka, na neverejnom zasadnutí konanom 4. apríla 2017 prejednal sťažnosť obvineného U. W. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T/24/2017 zo 17.3.2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného U. W. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. z a m i e t a žiadosť obvineného U. W. o nahradenie väzby písomným sľubom.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a žiadosť obvineného U. W. o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 3T/24/2017 zo 17.3.2017 postupom podľa § 238 ods. 3 Tr. por., § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. rozhodol o ponechaní obvineného U. W. vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zároveň podľa § 79 ods. 3 Tr. por. súd zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti všetkým výrokom, podal riadne a včas sťažnosť obvinený prostredníctvom svojho obhajcu priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 17.3.2017. V písomných dôvodoch sťažnosti poukázal na to, že obhajoba nesúhlasí s osvojením si, alebo jeho presvedčením, názoru senátu o tom, že považuje za dôvody trvania väzby alebo odkazuje na odpis registra trestov klienta s tým, že bol naposledy odsúdený pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý vykonal. Nie je možné iba formálne odkázať na register trestov, ktorý má evidenčný charakter, bez toho, aby sa súd oboznámil s dôvodmi tohto odsúdenia a určil jeho vplyv na teraz súdený skutok. Toto považuje obhajoba za zásadnú námietku. Obhajoba nesúhlasí s tým, aby senát ako dôvod trestného stíhania a trvania väzby odôvodňoval tým, že sa klient ku skutku nepriznáva a tým, že využil svoje právo nevypovedať. Obhajoba odkazuje na procesné zásady uvedené v Trestnom poriadku a priamo v Ústave Slovenskej republiky a to najmä, ale nie výlučne zásady prezumpcie neviny teda, že každý kto je obvinený z trestného činu (akéhokolvek trestného činu) sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom (postupom podľa Trestného poriadku). Preukázanie viny obvineného nastáva právoplatným odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní, ktorý nadobudol vykonateľnosť. V neposlednom rade by bolo porušením zásady obhajoby v trestnom konaní, ak by sa vyžadovalo od obvinenej osoby, aby sa pod tlakom hrozby väzby mala priznať ku skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Trestný poriadok toto vylučuje a moderné právne úpravy kontinentálnych právnych úprav nie sú založené na inkvizítovej zásade v Trestnom poriadku podľa právnej vedy a trestnej procesuálnej

vedy. Je alibizmom celého senátu, že cituje zo spisu všetky dôvody obžaloby a ich hodnotenia a na druhej strane podsúva obhajobe tvrdenie, že a toto cituje "... súd nerozhoduje o vine, alebo nevine obvineného, a preto ani nehodnotí doposiaľ zadovážené dôkazy v takom rozsahu, ktorý umožňuje prijať záver o jeho vine, alebo nevine." Sudca v tomto konaní nebol nestranným ak hodnotil zadovážené dôkazy, bez toho, aby toto hodnotenie ponechal na prokurátorovi, ktorý po celú dobu iba predniesol v úvode to, že trvá na dôvodoch obžaloby tak, ako je podaná a očakáva vynesenie nepodmienečného trestu. Potom, keď súd tak postupoval má za to, že už sa aj stotožnil s tým, že očakáva vynesenie nepodmienečného trestu a toto v štádiu pri skončení prípravného konania a začatia konania súdneho po podaní obžaloby. Obhajoba v tomto namieta vytesňovanie zákonných nárokov obvineného a ich nestranné posúdenie v prospech obžaloby. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd komentuje dôkaznú situáciu a jej ním priamo ovplyvnený a úvahovo je pri tomto presvedčený podľa obhajoby, že dôkazy, ktoré boli navrhované obžalobou v prípravnom konaní sú dôkazmi ustálenými. Dôvod väzby, podľa obhajoby, nie je daný. Podľa obhajoby je manželka považovaná za osobu, ktorá mala byť poškodenou osobou, ale počas trvania väzby manželka obvineného pravidelne navštevuje v ústave pre výkon väzby. V deň konania neverejného zasadnutia okresného súdu klient uprednostnil plánovanú kontaktnú návštevu s manželkou a maloletou dcérou pred účasťou na tomto neverejnom zasadnutí. Maloleté dcéry zasielajú pravidelne listovú poštu klientovi. S odstupom času došlo k zmene postoja klienta voči svojmu správaniu s poukazom na to, že vyjadril súhlas na ústavné ochranné protialkoholické liečenia a znalec sa zároveň vyjadril, že považuje toto za dobrý predpoklad spolupráce pri liečbe. Obhajoba navrhuje, aby väzba bola nahradená písomným sľubom klienta a nahradením väzby probačným dohľadom. Obhajoba má zato, že dôvody trvania väzby nie sú totožné s tými, ktoré trvali pri rozhodovaní o väzbe pri prvotných úkonoch a tieto sa zmenili. Klient vyjadril súhlas s ochranným protialkoholickým liečením a znalec sa vyjadril, že sú splnené pozitívne predpoklady u obvineného, že bude spolupracovať. Toto považujem za zásadnú zmenu pri rozhodovaní o väzbe a jej trvaní. Obhajoba navrhuje, aby odvolací súd rozhodol vo veci tak, že obvinený bude primerane obmedzený podľa § 82 ods. 1 písm. h), j), k) Trestného poriadku. Toto odôvodňuje znaleckým dokazovaním, s ktorým sa obhajoba stotožňuje.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, prihliadnúc pritom i na prípadné chyby, ktoré neboli sťažnosťou vytykané, a zistil, že sťažnosť obvineného U. W. nie je dôvodná.

Podľa § 238 ods. 3 Tr. por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Ak okresný súd konštatoval, že „u obvineného U. W. dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. naďalej trvá“, rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok. Nadriadený súd zistil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o trvaní dôvodov väzby. Skutkové závery zistené súdom prvého stupňa si osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis, a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. Pri posudzovaní dôvodov väzby orgány činné v trestnom konaní a súd môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por. Okresný súd v napadnutom uznesení veľmi podrobne rozpísal skutkové i právne dôvody, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodnej obavy z pokračovania v trestnej činnosti obvineným. Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd znovu pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých predsedníčka senátu založila svoje rozhodnutie.

Krajský súd zdôrazňuje, že účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie, nesmie byť

prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) alebo c) sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí obvineného do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby.

Nadriadený súd tiež uvádza, že pretrvávajúce dôvodné podozrenie, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je *condicio sine qua non* (podmienka, bez ktorej nie) zákonnosti, jej ďalšieho držania vo väzbe. Po uplynutí určitého času to však už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyiac, musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. Krajský súd si je vedomý významu osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti, a preto zdôrazňuje, že väzba je výnimočným opatrením. Napriek všetkým týmto skutočnostiam je podľa jeho názoru naďalej daný dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvineného U. W..

Po preskúmaní obsahu spisu ani nadriadený súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvineného.

Rovnako má za preukázané, že v prípade obvineného existujú aj základné materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria:

a) skutkové okolnosti vzatia do väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a

b) existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre tzv. preventívnu väzbu (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Treba stručne pripomenúť, že Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 3Tp/8/2016 z 25.11.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 3Tpo/50/2016 z 20.12.2016, rozhodol o vzatí obvineného do väzby podľa § 87 ods. 2 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm.

c) Tr. por. Väzba začala obvinenému plynúť 22.11.2016 o 18.30 h. a menovaný ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Žiline.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podal dňa 10.3.2017 na Okresný súd Liptovský Mikuláš obžalobu na obvineného U. W. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd rovnako ako prvostupňový súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, vznesené obvinenie bolo spáchané, má znaky trestného činu a je tu dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal práve obvinený U. W.. Podozrenie zo spáchania skutku sa zvýšilo natoľko, že na obvineného bola podaná obžaloba.

Okrem spomenutého podozrenia ako jedného z predpokladov vzatia obvinenej osoby do väzby a ďalšieho trvania väzby je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia podmienka väzobného stíhania obvineného, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Podľa zistenia krajského súdu uvedený väzobný dôvod, pre ktorý bola obmedzená osobná sloboda obvineného jeho vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody preventívnej väzby.

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že obvinený bol doposiaľ desaťkrát súdne potrestaný pre úmyselnú trestnú činnosť, z toho v deviatich prípadoch bolo na jeho prevýchovu pôsobené nepodmienečným trestom odňatia slobody.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ak páchatel v minulosti už spáchal trestný čin, môže súd zo zhodnotenia konkrétnych okolností minulého a súčasného trestného činu vyvodiť príslušné závery, pokiaľ ide o postoj páchatel'a k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, či páchatel' má sklony k páchaniu trestnej činnosti alebo či spáchanie oboch trestných činov je v inak riadnom živote páchatel'a len náhodné, aký je stupeň a povaha mravného narušenia páchatel'a, aká je možnosť jeho nápravy a pod. Ak však páchatel' už bol za trestný čin i odsúdený, môže súd okrem uvedených skutočností hodnotiť tiež ďalšie skutočnosti a robiť z nich ďalšie závery, totiž aký účinok malo na páchatel'a odsúdenie a uloženie trestu, prípadne i výkon uloženého trestu. Z týchto skutočností môže súd robiť už mnohom konkrétnejšie závery o možnosti nápravy páchatel'a určitým druhom alebo výmerou trestu a pod.

S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že obvinený je osoba, ktorá má sklony k páchaniu trestnej činnosti. Účel trestu z hľadiska individuálnej prevencie sa pri predchádzajúcich odsúdeniach minul účinkom, t.j. predchádzajúce tresty nespĺnili svoj cieľ, pretože obvinený opakovane pácha trestnú činnosť. Predchádzajúce odsúdenia ho neovplyvnili natoľko, aby si uvedomil, že je povinný, podobne ako ostatní občania tejto republiky, viesť riadny život.

Vyššie uvedené skutočnosti sú významným a dostatočným dôvodom pre držanie obvineného vo väzbe. Tieto skutočnosti zároveň vo vzájomnej súvislosti dostatočne odôvodňujú obavu, že obvinený (bez väzby) by pokračoval v páchaní trestnej činnosti. S poukazom na uvedené potom aj krajský súd dospel k záveru, že dôvod, pre ktorý bol obvinený vzatý do väzby - § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., sa nezmenil a trvá aj v súčasnom štádiu trestného konania.

Krajský súd ďalej uvádza, že súčasťou sťažnosti obvineného U. W. bola aj alternatívna žiadosť o prepustenie z väzby na základe písomného sľubu a dohľadu probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo ho prepustiť na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Pri úvahách o prijatí žiadosti obvineného na nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka krajský súd skúmal, či tieto prostriedky dostatočne odstránia odôvodnenú obavu, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.). Po preskúmaní spisu krajský súd dospel k záveru, že navrhované prostriedky na prepustenie obvineného z väzby nemožno akceptovať. Nadriadený súd primárne vzhľadom na osobu obvineného, dospel k záveru, že účel väzby u obvineného nemožno dosiahnuť písomným sľubom, ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

K sťažnostným námietkam obvineného nadriadený súd dodáva, že v súčasnom štádiu trestného konania nie sú schopné zvrátiť dôvodnosť väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., tak ako bola správne ustálená napadnutým rozhodnutím okresného súdu. Treba dodať, že tieto námietky v súčasnosti vyjadrujú len iné hodnotenie existujúceho skutkového stavu, na podklade ktorého okresný súd rozhodol o ponechaní obvineného vo väzbe a zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a

medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor) vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných ľudských práv a slobôd priznaných čl. 17 ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek z tam uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou, aj z hľadiska splnenia podmienok väzby podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie okresného súdu spĺňa podmienky väzby aj v súlade s čl. 5 ods. 1 Dohovoru.

Na základe uvedených skutočností krajský súd sťažnosť obvineného U. W. zamietol postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože nebola dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.